

Anna Kufel-Dzierzgowska

Sieradz-Rynek 2, AZP 70-45/6

Informator Archeologiczny : badania 31, 266-267

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

śnie lokalizacji planowanego nowego budynku. W niektórych partiach wykopów eksplorację zakończono na głębokości 4 metrów, nie osiągnąwszy calca. Na obszarze objętym badaniami odkryto relikty należące do wczesnogotyckiego, rozebranego w połowie XIX w. kościoła Marii Magdaleny (dwie przy-pory prezbiterium i narożnik nawy), fragment cmentarza przykościelnego (14 grobów z XVII-XVIII w.), dwa mury oporowe z XVI w., zabezpieczające skarpy wąwozu między gotycką kamienicą a cmentarzem przykościelnym, piwnice z XVI-XVIII w. oraz groby należące do nowożytnego cmentarza wojennego (?), być może z 1809 r.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu.

Planowana jest kontynuacja badań.

Sanok, st. 1, gm. loco, woj. krośnieńskie - patrz: okres nowożytny

Sanok, st. 54, gm. loco, woj. krośnieńskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

Santocko st. 56, gm. Kłodawa, woj. gorzowskie - patrz: nowożytność

SĘDZIN, st. 86 i 87, gm. Zakrzewo, woj. włocławskie, AZP 46-43/252 i 253

- ślady osadnictwa z późnego neolitu
- ślady osadnictwa kultury amfor kulistych (neolit)
- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (okres halszacki)
- osada średniowieczna

Ratownicze badania wykopaliskowe oraz nadzory ścisłe, przeprowadzone w dniach od 26 października do 11 listopada przez dr. Jerzego Maika (Instytut Archeologii i Etnologii PAN Oddział w Łodzi). Finansowane przez EuRoPol GAZ SA. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 77 arów.

W obiekcie średniowiecznym znaleziono schyłkowopaleolityczne wyroby krzemienne, ułamki naczyń glinianych i siekierkę kamienną kultury amfor kulistych oraz ułamki naczyń glinianych kultury łużyckiej. Nie znaleziono żadnych obiektów pradziejowych. Z osady średniowiecznej pochodzą relikty dwóch budynków — jednego dużego, może gospodarczego i jednej półziemianki (?) – studni z bali dębowych (data dendrochronologiczna 1377 lub 1378), 4 rowy otaczające siedliska ludzkie oraz 24 jamy odpadowe. Pozyskane materiały ruchome to: ponad 1200 ułamków naczyń glinianych, 4 noże żelazne, pomocznica wędzidla, miniaturowy toporek żelazny, gwoździe żelazne, żelazne zgrzebło, inne nieokreślone przedmioty żelazne, szydełko kościane i inne przedmioty kościane, oselki kamienne oraz ponad 500 kości zwierzęcych.

Osada średniowieczna w Sędzinie powstała zapewne nie wcześniej niż na przełomie XI/XII i nie później niż w XIII w. Funkcjonowała nie krócej niż do przełomu XIV/XV w. lub do początków XV w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN, Oddział w Łodzi.

Wyniki badań zostaną opublikowane w zbiorczym opracowaniu wyników badań na gazociągu.

Badania nie będą kontynuowane.

SIERADZ-Rynek 2, AZP 70-45/6

- miasto lokacyjne (XIII-XV w.)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Annę Kufel-Dzierzgowską (Muzeum Okręgowe w Sieradzu). Finansowane przez PSOZ i Muzeum Okręgowe w Sieradzu. Czwarty sezon badań.

Badania wykopaliskowe na terenie posesji Rynek 2 w Sieradzu rozpoczęto w 1994 r. W obecnym sezonie kontynuowano eksplorację wykopu V o powierzchni 5 x 6 m, od głębokości –250 cm od poziomu 0, który znajduje się 140,4 m nad poziomem morza.

W czasie badań w 1996 r. odsłonięto przy profilu północnym pozostałości dwóch obiektów dREW-

nianych (nr 17 i 19), których wtedy nie eksplorowano. W 1997 r. w pierwszej fazie przystąpiono do usunięcia nawarstwień w tych obiektach. Stwierdzono, że były one zagłębione na około 40 cm. Fundamenty wykonano z belek wiązanych na zrąb, a ściany z dranic, plecionki i gliny. Obiekt 19 zniszczył konstrukcję podłogi obiektu 20, odkrytego na głębokości około -280 cm. Pod tymi konstrukcjami zalegała warstwa brązowej, torfiastej ziemi, przemieszanej z dużą ilością odpadków drewna. Warstwa ta sięgała do głębokości -300, -320 cm, do calca. Wykop V poszerzono w kierunku zachodnim o 5 m (wykop I/97). W obrębie tego wykopu znalazł się wykop założony w 1984 r. przez mgr. M. Urbańskiego, który przerwał eksplorację na głębokości -180 cm od poziomu 0. Odsłonięto zachodnie partie obiektów 17, 19 i 20. Zachodnią część wykopu zajmował wkop na obiekt 22. Był to obiekt dwufazowy, datowany na I (I faza) i II (faza II) połowę XV w. Odkryty fragment stanowił zapewne wschodnią końcówkę domu mieszkalnego zbudowanego przy Rynku. Był to budynek podpiwniczony, którego fundamenty stanowiły belki wiązane na zrąb. Na rogach, w niewielkich, prostokątnych zagłębieniach umieszczono słupy wzmacniające ściany zbudowane z dranic o wymiarach w przekroju 12 x 13 cm. Dranice ustawiono po stronie zewnętrznej belek fundamentowych, w wąskim wkopie. Dodatkowo wzmocniono je, zasypując przestrzeń między ścianą wkopu na obiekt a dranicami iłowatą gliną barwy szaroniebieskiej. Wnętrze obiektu wysypano drobno tłuczoną cegłą, która tworzyła klepisko w piwnicy. Budynek został zniszczony przez pożar, zgłiszcza częściowo usunięto, częściowo wyrównano gliną. Postawiono nowe ściany z dranic i słupów oraz słupy podpierające strop. Podłogę wysypano piaskiem. Obiekt ten także spłonął. W wypełniku natrafiono na ułamki ceramiki, w tym fragmenty naczyń kamionkowych, ułamki szkła naczyniowego i kości zwierzęce. Z belek i dranic pobrano próby i oddano do analizy dendrochronologicznej w Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie.

Badania nie będą kontynuowane.

SŁAWNO, gm. loco, woj. śląskie, AZP 11-26/-

- relikty umocnień obronnych miasta lokacyjnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Piotra Wawrzyniaka (Pracownia Naukowo-Badawcza Pracowni Konserwacji Zabytków sp. z o.o. w Poznaniu). Finansowane przez Urząd Miasta Sławna.

Badania miały charakter ściśle ratowniczy, wyprzedzały prace ziemne inwestycyjne przy budowie kolektora sanitarnego. Badania prowadzone były w obrębie pięciu wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 39 m² do poziomu calca. Odsłonięto relikty umocnień obronnych z około połowy XI-V-go wieku, uchwycono w nawarstwieniach kulturowych moment ich rozbiórki. Niżej pod stopami fundamentowymi zalegały warstwy calcowe. Zarejestrowano sytuację stratygraficzną, ceramikę naczyniową, kafle oraz zwierzęce szczątki kostne, dla których wykonano analizę archeozoologiczną.

Materiały znajdują się w Muzeum w Lęborku, dokumentacja w PSOZ w Słupsku.

Badania nie będą kontynuowane.

SŁUPNICA, st. 1, gm. Biskupiec, woj. toruńskie, AZP 29-50/1

- grodzisko średniowieczne (XIV i pocz. XV w.)

Badania sondażowe (wiercenia), przeprowadzone w czerwcu przez mgr Małgorzatę Kurzyńską (Muzeum w Grudziądzu). Finansowane przez Nadleśnictwo Jamy, Urząd Gminy Biskupiec. Drugi sezon badań.

Kontynuowano badania rozpoczęte w 1996 r.; wykonano serię odwiertów na obiekcie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Celem badań było rozpoznanie i ewentualna korelacja sytuacji stratygraficznej. Pozwoliły one również na określenie zasięgu obszaru wykorzystywanego osadniczo w bezpośrednim sąsiedztwie grodziska. Potwierdzono ustalenia chronologiczno-stratygraficzne poczynione w sezonie 1996, które określają chronologię stanowiska na XIV i początek XV wieku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum w Grudziądzu i w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.